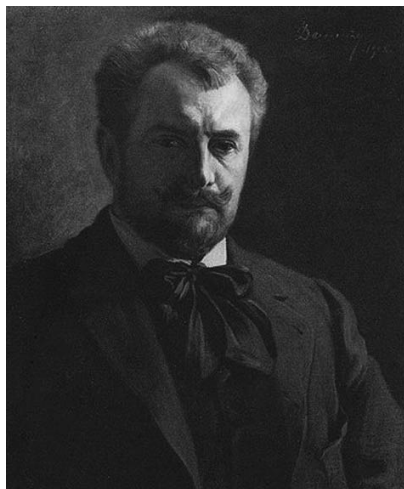

КАСПРÓВИЧ ЯН (Kasprowicz Jan; псевд.: Franciszek Szyba, Piotr Huta; 12. 12. 1860, с. Шимбож, нині у складі м. Іновроцлав Куявсько-Помор. воєводства, Польща — 01. 08. 1926, с. Поронін побл. м. Закопане Малопольс. воєводства, Польща) — польський поет, драматург, мовознавець, перекладач. Доктор філософії (1904), професор (1912). Навч. в університетах м. Ляйпциг (Німеччина, 1884) і Бреслау (нині Вроцлав, Польща; 1884–88). Заарешт. 1887 за прихильність до соціаліст. руху. Жив 1888–1923 у Львові. Працював у ред. г. «Kurier Lwowski» (1889–1900), публікував літературознавчі і політ. статті, театр. рецензії; 1902–06 очолював відділ театр. критики ред. г. «Słowo Polskie». Від 1904 — в Університеті: від 1909 — професор кафедри літ. компаративістики, водночас 1921–22 — ректор. Член Наук.-літ. спілки у Львові, очолював Товариство польс. письменників (1909). Дійсний член Львів. наук. товариства (1920). Із **С. Жеромським** 1920 здійснив пропагандист. поїздку по Вармії та Мазурах, агітуючи за

приєднання цих земель до Польщі. Перші поет. зб. «Poezji» (1889), «Z chłopskiego zagonu» і драми «Świat się kończy» (обидві — 1891), «Bunt Napierskiego» (1895) реаліст. спрямування. З. Мілковський порівняв поезію К. із творами Т. Шевченка, підкреслюючи співзвучність тематики спіл. долі двох народів. У зб. поезій «Krzak dzikiej róży» (1898), «Ginącemu światu» (1902), «Ballada o słońieczniku» (1908), «Chwile» (1911), «Księga ubogich» (1916), драм. поємі «Uczta Herodiady» (1905), проз. поємі «O bohaterskim koniu i walącym się domie» (1906) переважають реліг.-містичні мотиви. Усі зазначені книги видано у Львові. Створив низку рев. і патріот. віршів. Автор дослідж. із польс. та роман. філології. Перекладав польс. мовою з давньогрец. (Есхіл, Еврипід), англ. (В. Шекспір, Дж. Байрон, П.-Б. Шеллі, А.-Ч. Свінбурн, В. Блейк, Р. Бровнінг), нім. (Й. Гете, Г. Гауптманн, Ф. Шіллер), франц., італ., норв., голланд. літ.-р. Присвятив вірш Т. Шевченку. Підтримував дружні взаємини з укр. письменниками, зокрема І. Франком, який написав про К. низку статей («Поезія Яна Каспровича» // «Зібрання творів»: у 50-ти томах, т. 18, К., 1955). Окремі поезії К. українською мовою переклали Д. Павличко, М. Рябчук, В. Коптілов (вміщено в «Антології польської поезії», К., 1979, т. 2).

Рекомендована література

1. T. Jodełka. Jan Kasprowicz. Zarys biografii. Warszawa, 1965;
2. L. J. Bykowski. Ze wspomnień osobistych o J. Kasprowiczu // Wspomnienia o Janie Kasprowiczu. Zebrał i opracował Roman Loth. Warszawa, 1967;
3. A. Romanowski. Jan Kasprowicz (1860–1926): Zarys życia i twórczości. Wrocław, 1978.

З. А. Баран

Бібліографічний опис:

Каспрович Ян / З. А. Баран // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-10258>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).